

VIENYBĖ

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 30 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. LIEPOS (JULY) 31 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Apie tą Amerikos lietuvių komunistų elksursiją Laisvėje skelbiamoje kablegramoje iš Vilniaus taip sakoma:

"Petrikienė prašė perduoti, kad jų kelionė buvo labai sėkminga. Maskvoje juos šiltai sutiko Lietuvos atstovas Bagdonas, kuris tą pačią dieną jiems patipino specialų lėktuvą į Vilnių."

Ryšium su šiuo laisviečių pelerinažu, kuriam vadovauja Katrina Petrikienė, verta prisiminti viena smulkmena.

Prieš kokius 25 metus ta pati Petrikienė, kuri tada Prūsijos redaguojamoje Naujojoje Gdynėje rodydavo opozicijos špygą Laisvei, buvo nuvažiavusi į Lietuvą. Ten, iš Kaimo radiofono, ji pasakė kalbą, būtent, kad Lietuva vis tiek atgausianti Vilnių...

Ar žinote, kaip tada Laisvė, vienoje savo karikatūroje, pavaizdavo Petrikienę?

Ogi atsiklaupusią ir bučiuojančią prezidentui Smetonai batus...

Kalbant apie karikatūras...

Paskutiniame Dirvos numeryje, pirmame puslapyje, Vytautas Gedgaudas savo paties ranka rašytė įrašė tokius žodžius:

"Juozai, nebesiūk Vienybės Bačilimui... Juozai, važiuok į Chicago pinigų rinkti... Juozai, aš pradėsiu pulti kitą veikėją... Juozai, rašyk taip, kaip įsakau, kitaip bus blog..."

Apačioje to gramozdiško piešinio, kuriuo mėginama pajaukti Vienybės redaktorių ir jo žmoną, dar toks prierašas:

"Įsakymai iš viršaus, arba kada redaktorius sėdi didelėj namų nevalioj..."

Tai ir viskas, ką naujusias Dirvos redaktorius, palikęs žmoną Brooklyne, o šunį Chicagoje, sugebėjo padaryti Clevelande.

Pats būdamas laisvas, kaip palaidas arklys, jis ir ekgiasi kaip tas drigantas: nusivengė, priterė ir paskui abiem kanopom spyrė pašvinkusį orą.

Gera tema sekantčiai Dirvos karikatūrai...

Pernai, šiuo pačiu metu, New Yorko tautininkai liežuviais plakė V. Rastenių už tai, kad jis buvo nusėjęs į komunistų Laisvės sąlg filmo iš Lietuvos pažibėti.

Tada jis visai aiškiai ir net silklė pasitraukti iš Lietuvos Nepriklausomybės Tautos pirmininko vietos.

Šią vasarą V. Rasteniui vėl teko aiškintis, tik šį kartą jau viciai, spaudoje. (Nukelta į 4 psl.)

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMO pirmininkas S. Korbonski ir vicepirmininkas J. Kovago padeda vainiką prie J. F. Dulles kapo Arlingtono kapuose, netoli nuo Washingtono. Lietuvos vėliavą, tarp kitų pavergtųjų tautų vėliavų, laiko p. Tautvilienė iš Washingtono.

Wide World Photos Inc. nuotrauka

Raudonoji vokiečių armija

Vokiečių "liaudies armijoje" karininkų - kareivių santykiai yra kitokie negu sovietų armijoje, kur viešpatuoja didžiausia drosmė. Raudonieji vokiečių karininkai, nujuosdami savo padėties nepastovumą, paguodos jieško girtavime ir paleistuvavime.

Pereitam VIENYBĖS numeryje, pasiremdami vieno neseiniai į Vakarus pabėgusio vokiečių tautinės Liaudies armijos žvalgybos karininko parodymais, pradėjome supažindinti savo skaitytojus su tikra tos armijos verte. Tai aktualu todėl, kad sovietai grąšo vieną gražią dieną tos armijos pagalba sau palankia prasme išristi Vakarų Berlyno problemą. Išvengdami pasaulinio karo gaisro. Tas grasinimas, žinoma, yra ciliinis sovietų blefas. Karininkai žvilgsniu, toji armija neturi jokios vertės. Ji gali, geriausiu atveju, tikti tik užfrotės tarnybai. Jokiams savarankiškiems uždaviniams ji neturi tinkamo karininkų kadro.

Kaip jau pastebėjome, bu-

vusiai vokiečių wehrmachto karininkais sovietai nepasitiki ir juos pakeičia "savo gamybos" vokiečių karininkais, kurie yra skiriamai pareigoms pagal jų sugebėjimus, bet jų ištikimybės laipsnų.

Įdomu, kad karininkų-kareivių santykiuose sovietai vokiečių liaudies armijoje laikosi kitokio principo, negu sovietų armijoje. Sovietų armijoje karininkas yra dievas, o kareivis niekis. Ypatingai pokario metais į karininkų techninį, politinį bei ideologinį paruošimą buvo skirtas ypatingas dėmesys su tokiais rezultatais, kad jų karininko karinis ir bendras išsilavinimas yra pasiekęs aukšto lygio. Ir tuo pačiu praraja tarp ciliinio kareivio ir karininko

pasidarė dar didesnis. Vokiečiai, turį santykių su sovietinėm igulom Vokietijoje, daug kartų su pasibaisėjimu turėjo konstatuoti, kad drausmė sovietinėje armijoje yra daug žiauresnė už buvusią kaiserinėje ar hitlerineje armijoje. Daug sykų pastebėta, kad sovietų karininkai savo kareivius už mažiausius nusikaltimus vietoje apmuša ir apspardo. (Čia pat reikia pastebėti, kad sovietų igulos Rytų Vokietijoje nuo vietos gyventojų yra panašiai izoliuotos kaip kad buvo Lietuvoje, įskleidus tas igulas 1939 m. Aplamai imant, Vokietijoje atlikęs karinę tarnybą sovietų kareivis, grįžęs į namus apie Vokietiją negalės daug

(Nukelta į 4 psl.)

CLEVELANDO LIETUVIAI

J. ANTANAITIS

CLEVELANDO BUDŽIAI stovyklauja p. Kertio sodyboje, Peninsula, Ohio

Balsas į laisvojo pasaulio lietuvius

Ryšium su Pavergtų Tautų Savaitės paskelbimu, Clevelando Alto skyriaus valdyba sukvietė lietuvių susirinkimą, aptarti, ką clevelandiečiai tuo atveju turėtų veikti. Nutarus, kad šia proga pridera Clevelando lietuvių vardu pasiginti JAV vyriausybei ir tos deklaracijos sumanytojams bei rėmėjams padėkos rezoliuciją. Alto pirm. J. Daugėla patiekė kitą rezoliuciją į laisvojo pasaulio lietuvių, atstovų ir vieningos Lietuvos laisvinimo veiklos.

Zinoma, iš principo visi pritarė šiai rezoliucijai, bet kai kas suabejojo, ar teisingu keliu ji nukreipta. Esą, gal geriau tikėtų, kad tokią rezoliuciją priimtų Alto centras, taigi į jį ir Clevelando Alto skyriaus valdyba su tokios rezoliucijos pasiūlymu ir turėtų kreiptis. Nes gi skyriaus ar šio susirinkimo kreipimasis į visus laisvojo pasaulio lietuvius, apeinant Alto centrą, atsiduoda lyg ir revoliucinių nuotaikų įnešimu į pačios Alto organizacijos veiklą. Kitas vėl pastebėjo, esą lyg ir nepatogu, kai Clevelando lietuvių atstaukiamas į savo tautą, bent tą jos dalį, kuri

gyvena laisvuose kraštuose, o tai jau kiek esąs perdrąsus žygis. Ta proga vienas kalbėjojas išklė, kad gal geriau pirma pasitvirtinti pas save, vietoje, savo veiklos aktyvumu ir dinamika. Nes ir šis negausus susirinkimas jau rodo, kad mums patiems tos veiklos dinamikos labai stinga. Tačiau babuojant, susirinkimo daugumos patiektai rezoliucijai buvo pritar-ta.

Verta pažymėti, kad Pavergtų Tautų Savaitės paskelbimo proga Šv. Jurgio par. Lietuvių pamokų metu tikrai gražų ir pritaikintą pamokslą pasakė naujasis klebonas, čia gimęs, kun. B. Bartis. Tikriausiai sakant, tai buvo patriotinė lietuvių kalba apie mūsų tautos kančias ir išlaisvinimą iš dabartinės okupacijos. Be to, kun. Bartis atvyko ir į Alto susirinkimą, kas buvo nepaprasta buvusio klebono.

Susitartinimas su jaunimu

Sako, šeimivijoj augęs jaunimas primena tą idilišką, bet drauge ir skaudų Lietuvos kaimo vaizdą, kai pavasarį tik ką išperėti ančiukai ramiai sau plaukia savais keliais, o jų motina višta bevilkiškai vejasi

savo vaikus upės pakrantėmis...

Daug kalbama apie mūsų šeimivijos ateitį-jaunimą, bet kalbos dažnai turi tik tokią reikšmę, kaip tos vištos noras pagloboti nuo kranto upės stukurje plaukiančius vaikus. Nereikia įrodinėti, kad jaunimas mažai tesidomi mūsų organizacijomis, jų veikla, parengimais.

Bet štai Clevelando lietuvių radijo klubui pasisekė į savo tradicinį vasaros balį, Lake Shore Country klube, sutraukti gausiai jaunimo. Tiesa, ir pats parengimas buvo jungtinis su Š. Amerikos lietuvių 9-tom Žaidynėm, tuo metu vykusiom Clevelande. Tai rodo, kad norint jaunimą patraukti, reikia atsivėlgti į jo polinkius bei sentimentus. Priešingu atveju kartais jis mieliau renkasi amerikiečių pobuvuose, negu lietuviškuose, salilinių salėse.

Salpos veikėjo sukaktis

Viktoras Amšiejus

Zinomas salpos darbuotojas, ilgametis Balfo 55-tų skyriaus pirmininkas ir naujųjų ateivių geradaris VIKTORAS AMŠIEJUS praėitą sekmadienį, liepos 26 d., minėjo 65 metų savo amžiaus sukaktį.

Jubilato meitas kelias yra platus, o jo veikla naši, ypač labdaros srityje. Jis čia jau 15 metų vadovauja minėtam Balfo skyriui. Beto, gausiai rėmė ir teberemia lietuviškas organizacijas, naująją parapiją, naujuosius ateivius, tremtinius Sibire ir tautiečius Lietuvoje. Jis yra pagalbėjęs atvykti į šį kraštą ir čia įsikurti per 20 naujųjų ateivių.

Kilimo dzitkas, jis pasižymi patraukliu ir užjaučiančiu savo būdu. Mažas apleidęs lietuvių, išlaikė tamprų ryšį su savo tautiečiais. Į JAV atvyko iš Argentinos, prieš tai įstojęs į anglų prekybinį laivyną. Atvykęs į šį kraštą, tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą.

Šios jo sukakties minėjimų surengė gausi jo atkvietusių naujųjų ateivių šeima drauge su LB antrosios apylinkės valdyba. Sukakties proga jubilatą sveikino antrosios apylinkės pirmininkas K. Morkūnas, Balfo direktorius K. Gaižutis ir kiti.

Lietuviai Kalifornijoje

LOS ANGELES, CALIF. — Amerikos Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkės Valdybos bendras posėdis nukeltas į pirmąją pusę rugpjūčio mėnesio. Tame posėdyje, kurį sukurti iniciatyvos ėmėsi Bendruomenė, būsią principiniai išsiaiškinta Lietuvių Namų Los Angeles įgijimo reikalas. Posėdis buvo numatytas liepos mėnesio bėgyje, bet dangeliui atostogaujant — nukeltas į rugpjūčio mėn.

Patiriama, kad Los Angeles Lietuvių Katalikų Organizacijų Komitetas Šv. Kazimiero parapijos lietuviškoms teisėms apsaugoti į jo laisvą kardinolui — šiomis dienomis gavo kardinolo atsakymą. Atsakymo tonas esąs labai status, net aštrus, kai kas sako — net grubus. Jokių lietuviškų teisių atstatymo pažadų nesą ir jokių lietuviškų reikalavimų nepaisoma. Ryšium su tuo komitetas liepos 26 d. turėjo posėdį, kuriame aptarta naujo rašto kardinolui turinys, o be to suredaguotas laiškas ir Vatikano atstovui Washington, D. C.

Komitetas, kurio žygiams pritaria didelė dauguma lietuvių katalikų, pasiryžęs kovą vesti iki galo, nors tai užtruk-tų (kaip vienas arčiau komiteto stovis pareiškė) ir 10 metų. Ryšium su komiteto atveju — vienu ankos Šv. Kazimiero parapijai nepaprastai sumažėjo.

Ilgametė vienybė Ona Račkienė, liepos 26 d. vardinų proga buvo pasveikinta gausaus būrio prietelių bei kaimynų, kurie varduvininkei pa-

reikė daug šiltų sveikinimų ir linkėjimų, prie jų prijungdami gėlių ir dovanų. Lietuvišku papročiu, varduvis buvo atžymėtos puikiomis vaibėmis varduvininkės rezidencijoje. Ta proga ponis O. Račkienė savo prietelius supažindino su ponis Insodiene, kuri paviešė jusi pas p. Račkienę nusprendė čia ir apsigyventi. Anksčiau gyvenusi Chicagoje, p. Insodienė Los Angeles jau užpirko sau rezidenciją.

Los Angeles lietuviai neperdaug karingi... Pasirodo, kad neseniai šauktas Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje šaulių būrio steigiamasis susirinkimas... neįvyko. Be pačių iniciatorių — niekas neatvyko.

Nuo Pacifiko į Atlanto krantus atostogauti, šiomis dienomis, iš Los Angeles išskrido Dalia Karalintė, veikli įvairių lietuviškų organizacijų narė (daugiausia sekretorė). Pabuvojęs apie savaitę New Yorke, grįždama atgal sustos dar Clevelande ir Chicagoje.

Inž. Vitkus atostogauja Pietų Amerikoje, kur jis (iš Los Angeles) savais pinigais išvyko kartu su lietuvių krepsininkų rinkine.

Lietuvių grupės apsilankymas pas buv. UNRRA pareigūną pulk. C. C. Maksie buvo mufilmuotas ir neseniai naujausių įvykių kronikos eigoje buvo perduotas televizijoje. vb.

AR NEPERMOKATE uz savo automobilio apdraudą?

VIRŠ 21.000.000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA DAUGIAU, NEGU REIKALINGA. Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas: DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAI PATARNAVIMUI, REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO. Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477
NAMŲ ADRESAS:
106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

- KELIONĖS — visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.
- PINIGAI — su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Uz \$1 išmoka 10 rublių.
- APDRAUDA — visokiausios rūšies suvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.
- NUOSAVYBIŲ — pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sažiningas patarnavimas.
- FEDERALINIŲ MOKESČIŲ — Income Tax — paruošimas.

ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI
311 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Telefonas: MARKET 2-4867

Pavergtųjų savaitė Washingtone

Ryšium su JAV Kongreso priimta rezoliucija ir Prezidento Eisenhowerio liepos 17 d. proklamacija, skelbiančia Pavergtųjų Valstybių Savaitę, eina Valstybės Sekretoriaus pareigas Douglas Dillon liepos 21 d. priėmė PET Seimo Delegacija, kurią sudarė: Stefan Korbonski (Lenkija), Josef Kovago (Vengrija), Vaclovas Sidzikauskas (Lietuva) ir PET Generalinis Sekretorius Brutus Coste (Rumunija). Vyriausybės vardu pasveikins delegaciją, Dillon pareiškė, kad ir Amerikos tauta ir Amerikos vyriausybė, kurios vardu jis kalba, rėmė ir remis pavergtųjų tautų pastangas atstatyti savo valstybių nepriklausomybę ir laisvę ir, kad Amerikos vyriausybė nepripažins dabartinio status quo Euro-

Lietuvos spauda apie Eleną Atkočaitienę

Ši pavasarij Elena Atkočaitienė iš Richmond Hill, N. Y. Vienybėje rašė apie kai kurių lietuvių abejingumą savo gimtosios kalbos reikalui. Atkočaitienė, pati būdama slovakė, tada rašė, kad "niekas lietuviškumo, jeigu jie patys jo neišsižadės."

Dabar Tėvynės Balsas, komunistų propagandos laikraštis Vilniuje, kritikuodamas vieną Australijos lietuvi, kuris neleido sūniui žaisti lietuvių krepšinio komandoje, kad... nepašalintų angliško akcento, taip rašo:

"Ar nebado akių šie Elenos Atkočaitienės žodžiai tiems emigrantams, kurie abejingai žiūrėdami į lietuvių kalbą, patys tolstą ir savo vaikus atplėšia nuo botių žemės, nuo tautos kamieno."

poje. Dillon įteikė delegacijai prezidento Eisenhowerio proklamacijos fotokopiją, ant kurios yra ir jo, kaip einančio Valstybės Sekretoriaus pareigas, parašas. PET Seimo Delegacija padėjo JAV vyriausybei už jos prielankų nusistatymą pavergtųjų valstybių atžvilgiu ir prašė Dilloną perduoti prezidentui Eisenhoweriui didžiausią PET padėką už jo proklamaciją, skelbiančią trečiąją liepos mėnesio savaitę Pavergtųjų Valstybių Savaitę. Delegacija taip pat pateikė savo samprotavimus dėl politinės akcijos, kuri turėtų vesti į proklamacijai pareiktų principų įgyvendinimą. Po vizito pas Dilloną PET delegacija turėjo ten pat pasikalbėjimą su spauda.

Liepos 22 d. 10 val. ryto Arlingtono kapinėse visų devynių sovietų pavergtųjų valstybių atstovai padėjo vainiką ant John Foster Dulles kapo. Vainiką dėdant, grojo karškas trimitas ir pagarbiai nusilenkė devynių valstybių, jų tarpe ir Lietuvos, vėliavos. Ceremonija buvo filmuojama.

MIRĖ J. MOCEJŪNAS

Rochester, N. Y. — Praeitą mėnesį čia mirė Juozas Mocejūnas, žinomas biznierių, draugijų organizatorius, karštas Lietuvos patriotas. Laidotuvių dieną, kaip ir visada, buvo atlaikytos iškilmingos mirties, kurių metu giedojo muzikas Juozas Ožauskas iš Amsterdamo. Į kapus palydėjo gausus senųjų ir naujųjų lietuvių būrys. Liko dvi dukterys ir du sūnūs: Izabelė Laučkienė, Olga Stankaitienė, Pranas ir Juozas. Be to, šieki antikai. K.

MODERNĖSŲ NAMŲ PROJEKTAS, kurį padarė architektas Jonas Mulokas (viršuje) ir paskiau jį pagamino stūnas Rimas Mulokas (apačioje). Šį projektą, įstatytą lietuvių paviljone, Chicagos parodoje, nupirko viena amerikiečių statybos firma.

Teisininkas Jonas Liepinaitis

Liepos 9 d. vienoje vasarvietėje Beverly Shores, Ind. staiga mirė teisininkas Jonas Liepinaitis. Palaidotas Šv. Kazimiro draugų ir pažįstamų buvo gausiai palydėtas.

Teisininkas Jonas Liepinaitis, kaip ir tikstančiai istorikų nuo bolševikų atvyko į JAV prieš 9 metus. Pradžioje jis gyveno Brooklyne, vėliau persikėlė į Chicago.

J. Liepinaitis gimęs 1894 m. vasario 24 d. Vilkaviškio apskr., Lankelėškioje. Ten jis lankė pradžios mokyklą.

Kūriantis Nepriklausomos Lietuvos respublikai vėlionis tuojau įsijungia į Lietuvos atstatymo darbą ir jau 1919 metais stoja Mariampolėje į miliciją, iš kur siunčiamas į Suvalkus. 1919 m. rugpjūčio mėn. jie savanoriu atvyksta į Lietuvos kariuomenę ir istarnavęs aviacijos daliniuose atitinkamą laiką, atleidžiamas į atsargą. Jis susiranda tarnybą Vilniaus apygardos Teismo prokuratūros kanceliarijoje ir vėliau tą darbą tęsia Kauno Apygardos Teismo Prokuratūroje. 1922 metais paskiriamas Vyriausiojo Tribunolo Prokuroro sekretoriumi. Baigęs teisės mokslus, skiriamas Kauno miesto 5 ap. Tardytoju. 1940 m. Prezidento aktu skiriamas Kauno Apylinkės Teismo Teisėju, vėliau Apygardos Teismo Prokuroro padėjėju. Bolševikams Lietuvą okupavus,

Velionis Jonas Liepinaitis

vėlionis vienas iš pirmųjų atleidžiamas iš darbo. Karo metu su ginklu rankose dalyvauja partizanų eilėse. Vėliau grįžta į teismą ir eina savo ankstyvesnes teisėjo pareigas.

Priklausė įvairioms organizacijoms. Buvo savanorių sąjungos narys ir kurį laiką tos pirmūnėjas. Taip pat buvo narys Vetaranų sąjungos Ramovė, buv. Lietuvos policijos tarnautojų klubo Krivulė ir Teisininkų D-jos narys.

Raišas šias eilutes vėlionį pažinojo 32 metus ir keletą metų teko drauge dirbti teisingumo srityje. Vėlionis buvo tiesus žmogus, gilus patriotas ir besąlyginio nusistatymo visomis jėgomis kovoti dėl Lietuvos laisvės. Palydint vėlionį į kapus, koplyčioje buvo paskytos organizacijų atstovų atsiveikinimo kalbos. Tebūna šviesus jo atminimas.
JONAS TALALAS

Tarp Italijos ir Austrijos bręsta ginčas dėl Pietų Tirolio, apgyvento italų ir vokiečių.

1909

1959

STANDARD FEDERAL

Chicagos stipriausioji įstaiga

● Kodėl netaupyti stipriausioje ir saugiausioje taupymo įstaigoje, kurioje jau per pusę šimto metų lietuviai sėkmingai taupo?

● Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?

● Duodam paskolas už 5% - 5½% pagal įmokėjimą.

JUSTIN MACKIEWICH, President

JUSTIN MACKIEWICH JR.,

Executive Vice-President

TURTAS \$66, 206, 126.00

ATSARGOS FONDAS \$6, 087, 682.00

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šest. nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Ketvirtad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Treč. visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Archer Ave. at Sacramento
PHONE: Virginia 7-1141

JOHN BALTADUGNIS
FRANKFORD AVENUE

Cafe

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Didžiausia paminklų gamybos įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 West 111th Street
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

TELEFONAS:
BEarcrest 3-6335
KALBA LIETUVISKAI

Traun's BARAS IR RESTORANAS
AUGUST TRAUN - Savininkas

N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 9-9352

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor & Publisher, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y., Tel. APplegate 7-7257.
Vytautas Meskauskas, Associate Editor, 2625 S. Harvey, Berwyn, Ill. Tel. Ploneer 9-2588.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn N. Y. Subscription Rates: USA, Canada and other countries \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

D A B A R

(Atkelta iš 1 psl.)

Buvo taip. Vienas kunigas, kuris bolševikmetyje sėdėjo kalėjime ir buvo kankinamas, paskambina Vienybės redakcijai ir sako:

"Man plaukai ant galvos atsistojo, beklausant Vilniaus radijo apie tai, ką Rastenis parašė apie nepriklausomą Lietuvą."

Taip prasidėjo ta, anot Meškauskas, "rasteniada," dėl kurios dabar V. Rastenis vieny smerkiamas, kitų teisinamas.

Atvirai kalbant, V. Rasteni būtų buvę galima pateisinti, jeigu ne jo paties viešas pareiškimas, būtent, kad jis savo noru, niekieno neverčiamas, parašė tai, dėl ko dabar net sovietams MKVD sukoma plaukai ant galvų atsistoja...

Toje savo "interview" su Darbininko reporteriu, deja, Rastenis pats save pasmerkė.

MUMS RAŠO

Vienybei paskelbus Rastenio išpažintį rusams, kai kas jį kaltina dėl to. Ar Vienybė yra kalta? Man rodos, kad ne, ir štai kodėl: Jei Rastenis, su įremtu šautuvu į nugarą būtų tai rašęs, niekas nebūtų kreipęs dėmesio į tuos Tiesos vapiuojimus. Visi gerai žino, kokiais būdais rusai gauna išymių žmonių prisipažinimus. Bet dabar, kai Rastenis, būdamas laisvėje, atvirai prisipažįsta (Darbininke) kad jis laisva valia, niekieno neverčiamas, tai rašęs, tenka susidomėti. Kaltinti Lietuvos vyriausybę, kad ji ieškojusi būdų susidėti su kitomis sovietams priešingomis valstybėmis, tai jau per daug.

Taigi dabar kyla klausimas, ko Rastenis norėjo tuo pasiekti? Gal jis manė tuo būdu patekti į Paleckio kėdę? Kaip gi kitaip suprasti? Tie Rastenio pareiškimai vis dėlto yra naudingi okupantui. Dabar jais norima parodyti, kokie baisūs darbininkų šnaudotojai buvo tie nepriklausomos Lietuvos valstybės pareigūnai. Ypač tuo nekima išpėti Lietuvos jauniems: Žiūrėkite, kad tie buržuajai negrįžtų...

VIRŠUJE: Pavergtųjų Tautų Seimo atstovai prieš audienciją pas Valstybės paskretorių Douglas C. Dillon Washington. Iš kairės į dešinę: J. Kovago, Vengrija, S. Korbonski, Lenkija, V. Sidzikauskas, Lietuva.

Nuotrauka
Wide World Photos Inc.

Mano įsitikinimu, Rastenis, vietoj bailiai įieškojęs sau išeities, turėjo laikytis vyriškai. Tada jis būtų likęs lygus tiems, kurie, net į kartuves eidami, keikdavo caro budelius. Būt Rasteniui, atrodo, labiau rūpėjo jos asmens, o ne tautos likimas. Ką gero dabar apie jį visuomenė gali pasakyti?
J. SIAUČIŪNAS
Ellenville, N. Y.

"Kai Dievas nori ką nubausti, tai pirmiausia jam atima protą" — sako lietuviška patarlė. Taip, berods, yra ir su V. Rastenio "gynėju", savo laisvą (žiūr. Dirva) raidėmis P. K. S. pasirašiusiu.

Jei B. Gaidžiūnas, kurio laikraštyje tokia luošą "gynība" randa vietas, nežino kada Lietuvoje pradėjo veikti pirmieji partizanų būriai, tai neįsistaba. Iš prieš okupantą irgi nekovojo, o anot Zamaliso J. Leono, okupanto programą bevykdydamas, dalino sau Lietuvos žemelę. Tačiau labai keista Dirva tarpininkaujant išgirsti, kad ir daugiau veikėjų yra to nežinančių.

Raudonoji vokiečių armija

(Atkelta iš 1 psl.)

papasakoti, už kareivinių ar poligonų ribų, jis nebuvo išleidžiamas.)

Tuo tarpu vokiečių liaudies armijoje santykiškai tarp karininkų ir kareivių yra visai kitokie. Karininkai ir kareiviai maišosi kartu, kartu girtuokliauja ir net mušasi dėl tų pačių merginų. Kareiviui, kuris drįsta per viešus šokius duoti karininkui į veidą, skiriama palyginti maža bausmė, areštas, tuo tarpu sovietų armijoje už tokį elgesį galima susilaukti pačios didžiausios bausmės. Jau iš karininkų-kareivių santykių galima spręsti, kad sovietai į visą vokiečių armiją žiūri daugiau

Gėda, todėl ir pats P. K. S. slepiasi už inicialų. Vaikai žino, kad partizanai pradėjo organizuotis tuojau bolševikams Lietuvą okupavus. Kitaip — iš kur jų tiek būtų atsiradę birželio 22 dienos rytą, kai tik vokiečiai pradėjo puolimą (1941 metais)?

Naivus ir keistas to P. K. S. iš Los Angeles sanprotavimas, kad bolševiku sargybai pasiūlymus, kaliniams belikę "tik pro vartus iš kalėjimo išeiti"...

Kad netaip jau lengva buvo išeiti, p. V. Rastenio gynėjams atarčiau pasiskaityti leidinyje "Lietuvių Archyvas, Bolševizmo metai, IV-as Studijų Biuro Leidinys, Vilnius, 1943 metų, 237-387 pusl., kur išaudadusė, a la Vincas Rastenis, žmogysta su tam tikra intencija, rašo savo atsiminimus. O žmogysta, kaip ir pats V. Ras-

(Nukelta iš 5 psl.)

kaip į propagandos, o ne karinį instrumentą. Jos karininkai, paprastai, yra paprastai savanaudžiai, kurie nori išnaudoti jiems pasitaikiusią palankią progą: smagiai pagyventi ir paūžti. Jei sovietai kada nors pabandytų ją paversti kariniu instrumentu, jie turėtų griebtis milžiniško "valymo" akcijos nuo pat viršaus.

Girtuokliavimas ir paleistuvavimas raudonų vokiečių karininkų tarpe yra pasiekęs aukščiausio laipsnio. Štai pavyzdys. Tūlas majoras Ziegler, partijos narys ir pareigūnas, buvo naujokų verbavimo skyriaus viršininku. Jo sekretorė buvo partijos kandidatė ir Ziegleriui, kaip jos viršininkui, buvo pavesta prižiūrėti jos pasiruošimą į tikrus partijos narius. Na, jis partinį ir ideologinį savo sekretorės pasiruošimą taip prižiūrėjo, kad sekretorė tapo neščia. Atvirumo valandoje, sekretorė jam prisipažino, kad ja "globojo" dar gen. štabo majoras Dall ir tūlas vyr. leitenantas, armijos sporto instruktorius. Majoras Ziegleris pasiūlė savo sekretorei važiuoti į Vakarų Berlyną pasidaryti abortą. Reikalingą gydytojui 100 westmarkių arba 410 ostmarkių sumą jis sudarė taip: 300 markių jis davė pats, o 120 išlupo iš vyr. lt. majoro, Dall, kaip aukštesnis pareigūnas, piniginiai neprisidėjo. Sekretorė, gavusi pinigų, nuvyko ne į Vakarų Berlyną, bet raportavo kontražvalgyvai.

Maj. Ziegler buvo patrauktas atsakomybėn prieš partijos kontrolės komisiją už uorą prasižengti krašto saugumui, nes

sekretorė nuvykusi į Vakarų Berlyną būtų galėjusi patekti į Vakarų knipų tinklą! Kartu jis buvo kaltinamas ir noru verstis piniginiu šmugliu, nes ostmarkes oficialiai draudžiama keisti į westmarkes bei kurstyti padaryti abortą. Partijos kontrolės komisijos posėdis praėjo įprasta tvarka. Komisijos nariai ir Zieglerio viršininkai jį pasmerkė kaip paskutinį niekšą. Viskas vyko pagal planą iki maj. Dallo kalbos. Po jos Ziegleris neįskentė ir sušuko: "Dėl visoko aš prisipažintu kaltas ir prašau mane smarkiausiai nubausti, bet šitas maj. Dall čia neturėtų kalbėti, nes jis nusikalto tuo pačiu, kaip aš." Dall čia pat prisipažino. Ziegleris pats pasirinko bausmę: penkis metus jis išpaireigojo dirbti kasyklose. Partijos kontrolės komisija jo pasirinkimą patvirtino, be to, jis buvo išmestas iš partijos ir kariuomenės. Maj. Dall buvo perkeltas iš gen. štabo į dalinį. Tokių atsitikimų yra labai daug.

Politinio žvilgsniu raudonajai vokiečių armijai yra kalmi į galvą tokie strateginiai principai:

1. Pradėti bet kokias karines operacijas galima tik tada, kai yra neabejojama pergale;
2. jei yra bent kokios abejonės dėl pergalės, susilaikyti nuo bent kokių žemiųjų žygių;
3. vengti kovos, jei ji gali pakenkti taikos stovyklai, atseit, kalbom apie taikos meilę.

Šiais principais remiasi ir didžioji sovietų politika.
(Bus daugiau)

Rasteniada, Dirva, Raila ir ... spaudos laisvė

Anais laikais, kada žmonės tikėjo, jog Dievas nuo jų slapstosi už debesų, jie sumanė pastatyti aukštą bokštą, kad pasiekus dangų. Pats Dievas sukliudęs tą planą, sumaišydamas žmonių kalbas: kas prašęs duonos, tas gavęs akmenį. Nuo to laiko panaši istorija pasikartojo milijonus kartų. Kiek didelių sumanymų nuėjo niekais vien dėl to, kad žmonės negalėjo tarp savęs susikalbėti, nenorėjo vartoti vienas ir tą patį pavadinimą vienam ir tam pačiam daiktui. Babelio bokšto istorijos neišvengė nė vienas emigrantų politinis sąjūdis. Neišvengėme ir mes; kas galvoja kitaip, tegul prisimena paskutinį prajovą mūsų politiniame gyvenime — Rasteniadą.

Šiuo atsitikimu Babelio bokšto istorija pasikartojo ypatingu ryškumu: kas vieniems atrodo išdavimu, niekšybe ar geriausiu atveju charakterio silpnumu, oportūnizmu, kiti bando išaiškinti kaip nepaprastą dorybę, kone visais atvejais sektingą pavyzdį. Ką gi, jei negalima susikalbėti, užtraukti sutartines, kartokime savo atskiras giesmes iki galutinio nuobodulio. Ir šitos eilutės nebūtų rašomos, jei balsų sąmišyje nebūtų pasigirdęs vienas tonas, kuris duoda šokios tokios vilties rasti tam tikrą raktą į bendrą kalbą, nors ir nevedančią prie bendros nuomonės. Turiu galvoje neseniai Dirvoje paskelbtą Bronio Railos straipsnį "Viena didelė byla".

To straipsnio istorija tuo įdomi, kad jis buvo skirtas VIENYBĖI, bet jai atsiskius jį paskelbti, jis vėliau kaip "akimirki kronika" buvo nusistatęs Dirvai. Žangoje Raila pastebi, kad Vienybėje buvo eilė

Mums rašo

(Atkelta iš 4 psl.)

tenis, Lietuvoje turėjo aukštą ir labai gerai apmokamą vietą. Vos tik patekęs bolševikų tardyman, tuojau supliuško ir net sūlėsi bolševikų tarnybon. Neveltui bolševikas tardytojas jam pasakė: "Nesuprantu kas tu esi — didelis patriotas, ar paskutinis niekšas". O kaip kitaip tokias "asmenybes", kurios net fiziškai "nepaspaustas" skubėjo kuodaugiausia įvairių žinių Tėvynės žudikams pateikti bevardinti? Gėda mums visiems už tokas žmogystas. Pareiga jas išsifruoti ir pažinti, o ne besineriant iš kailio ginti be pagrindo įvairius priekaištus dėl to padoriems žmonėms daryti. Jei Salomėja Neris nusipeinė išdavikės vardo, tai kuo pavadinti tuos, kurie slapta informavo priešą apie savo metu neskelbtus Lietuvos valstybės darbus?

PATRICIA VAČAITYTĖ
Chicago 29, III.

"straipsnių apie spaudos laisvės grožį", kuriose būta "ir apšiai tiesos". Tokia Railos pastaba mane kiek nudžiugino, nes pati DIRVOS redakcija savo karikatūrose tuos straipsnius apibūdino kaip "Meškausko paplovos ant Nepr. Lietuvos laikotarpio", nors tos "paplovos" yra kilusios ne iš kokio kito šaltinio kaip Lietuvos Vyriausybės Žinių. Atseit Raila, kuris mano akyse yra aukštesnis už visą kitą DIRVOS redakcinį kolektyvą, sustatytą vienas ant kito, žiū-

Vytautas Meškauskas

ėdalo, kad patenkinus savo apetitą ir tiek...

Bet palikus gyvuliškus prilyginimus nuošalyje, reikia visų rimtumu konstatuoti štai ką:

Kai Dirva (su melancholiška elegancija kaip Railos, ar štai storževiškai) aiškina, jog Rastenis yra pagarbos vertas

Rasteniada iššaukė babelizmo ligos epidemiją: ji pasireiškia tuo, kad vieną ir tą patį dalyką nenorima pavadinti tuo pačiu vardu. Ir Raila susirgo ta liga. Liūtas, lapė ir... kiaulė. Kas kam talkininkauja: mūsų veiksniai — bolševikams ar atvirksčiai?

rėjo mano rašiniuose ir vieną kitą tiesos grūdą. Deja, dėl tolimesnių jo išvedžiojimų aš turiu prieštarauti. Mat, Raila vėliau pastebi, kad tie gražiūs straipsniai apie spaudos laisvę pasirodė esą tik teoriniai išvedžiojimai, nes praktiškai straipsniui buvo pritaikyta cenzūra, jis neišvydęs šviesos VIENYBĖS skiltyse.

Niekados nesitikėjau sulaukti garbės pamokyti patį didį Railą. Spaudos laisvė neįpareigoja leidėjo spausdinti visko, kas jam atsiunčiama. Jis turi pasirinkimo teisę, kuri ir vadinasi laisvė. Turėtų jis spausdinti viską, nebūtų galima kalbėti apie laisvę. Juo labiau, kad tam nėra reikalo — pas mus yra ne vienas laikraštis, o keliasdešimt.

Railos Vienybėi skirtas, bet Dirvoje atspausdintas straipsnis liečia Rastenio bylą. Railos akyse Rastenis tėra tik gudrus kaip lapė politikas, apgavęs savo tardytojus ir tuo būdu išlikęs gyvas. Gudrios lapės vaizdas man primena tą Macchiavello epigrafą iš jo Kunigaikščio knygos XVIII skyriaus, kuriuo Adomas Mickevičius skambia itališkai kalba pradeda savo Konrado Valenrodo poemą:

Dovete adunque sapere
come sono
due generazioni da
combattere...
bisogna essere volpe e leone

Kas lietuviškai reikėtų: Jūs turite žinoti, kad kovoti galima dvejopai... reikia būti lapė ir liūtas. Bet jei jau pradėtumėm Rastenio "kovą" lyginti su gyvulių taktika, prieš akis kyla ne liūto, kurių Lietuvoje visai nebuvo, ir ne lapės, kurių, tiesa, miškuose netrūko, bet pačių miškų neperdaugiausia turėjome, bet kito sutvėrimo dominuojantis mūsų gyvulių pasaulyje ir kurį su pasisekimu gabenome Anglijon, Jam nerūpi laisvė ar nelaisvė, jis žiesko tik

kankinys, o tuo abejoja talkininkauja bolševikams, — pats Rastenis visiškai nesigina, bet tik užginčija teisę "Tysliavoms su Meškausku ir Grigaičiui" pasisakyti dėl jo raporto bolševikams. Dar daugiau, jis net už viską paskelbė ir vienu atveju net kategoriškai teigia, bolševikams pasakęs tikrą teisybę (apie H. Blazą). Ar iš to nesiprašo išvada, kad Rastenio rankos yra dar kažkuo surištos, kas jam neleidžia viešai pereiti ofenzyvon?

Grįžtant prie Dirvos reikėtų pastebėti, kad teisingam dalykų nušvietimui ji daugiau pasitarinaty paskelbdama Rastenio "išpažintį" DARBININKE, negu kitus kaltindama talkininkavimu bolševikams. Jei ji taip padarytų, žymiai sumažintų galimybes pasireikšti "babelizmui".

O kaip lengva susirgti "ba-

belizmo" liga, parodo tas pats Railos straipsnis. Raila jame nurodo, kad VIENYBĖ suteikė progos iškelti visą eilę mūsų negalavimų, tokio iškėlimo pasėkoje atsirado ir pati Nepriklausomybės Tarka. Atseit, galima ir pagirtina kalbėti apie VLIKŲ negalavimus, jo blogus santykius su Lozoraičiu, reikia laiks nuo laiko priminti prei. M. Krupavičiaus memorandumą Sniečkui, pašnekėti apie kai kurių mūsų liberalinių politikų paskubėjimą pasveikinti

Kai paties didžiojo "Churhillio išrinktas ipėdinis Anthony Eden suklydo pradėdamas D. Britanijai pragaistingą Suez'o karinę avantūrą, jis atsisatydino ir reikalas buvo baigtas. Kai kurie mūsų politikai tokios būties negali suprasti, tapę ministeriais jie tikėjosi toje vietoje išsilaikyti iki gyvos galvos... Tas pats ir pradėjus "vadovauti" laisvės kovai. Tada jau negali suabejoti jų tinkamumu iki kartaus galo. Kas abejoja, tarnauja bolševikams!

Daug mūsų politikų lemtin-gais 1940 m. neišlaikė egzaminų. Tai nėra jiems asmeninis priekaištis, egzaminai buvo velnioniškai sunkūs, beveik neišlaikomi. Bet nepaisant visos asmeninės simpatijos ir užuojautos vistiek reikia pasakyti, kad jie padarė klaidingą eįimą jų loštoje šachmatų partijoje ir ją pralose. Jei jie patys to nesupranta, spaudos uždavinys yra tai pasakyti. Vienas garbiausių anglų spaudos organų Manchester Guardian neseniai lygino anglų spaudą su amerikiečių ir padarė savajai spaudai kartų priekaištą. Girdi, Amerikos spauda iškeltanti daugiau viešgę anglų, nors iš tikro tokių negerovių Anglijoje esą nemažiau.

Spauda tik tada galinti pateisinti savo laisvę, jei ji tokią negerovę, nepaisant jos skaudumo, iškelia. Ir Vienybė, padėjusi Rastenio grupę kritikuoti VLIKą, dabar turi atskleisti tiesą apie patį Rasteni ir kai kuriuos kitus su Rasteniada susijusius reikalus. Tai yra jos pareiga. Ir čia ne talkininkaujama bolševikams, bet, atvirksčiai, bolševikai talkininkavo ir padėjo mūsų veiksniams, juos spėdami pažitūrti į savo reprezentantų liemenes. Jos turi būti švarios. Kitaip išnekiname tuos, kurie už Lietuvą žuvo.

PAVERGTŲJŲ VALSTYBIŲ SAVAITĖS UŽKULISIAI

Kodėl pavergtųjų tautų savaitė buvo paskelbta Nixonui važiuojant į Maskvą ir Genevoje posėdžiaujant užsienio reikalų ministeriams? ALTo talka tam paskelbimui ir Dirvos laikysena.

Prezidento Eisenhowerio paskelbtą, senato ir atstovų rūmų rekomenduota, pavergtųjų valstybių savaitė susilaukė daug didesnio aido negu galima buvo tikėtis. Ją visame pasaulyje išpopuliarino patys sovietai, smarkiai JAV kritikuodami už tą "nedraugišką" demonstraciją. Chruščiovas Maskvoje viešnčiam viceprezidentui R. Nixonui net keliasdešimt kartų parodė bejuokaujančius žmones: žiūrėk, kaip džiaugiasi savo buitimi mūsų vergai! Atrodo, kad sovietams ir daugeliui užsienio valstybių pavergtųjų tautų savaitės paskelbimas, apie kurį jau buvo plačiai rašyta pereitam VIENYBĖS nu-

meryje, sudarė nemažos staigmenos.

Daug kas visai teisingai spėja, kad tas paskelbimas yra daugiau vidaus, kaip užsienio politikos pobūdžio. Tai lengva išskaityti ir pačiame skelbimo tekste: milijonai amerikiečių jaučia tam tikro sentimentu savo kilmės kraštams. Na, ir tas jausmas gali kartais pasireikšti ateinančiose 1960 metų rinkimuose. Antra vertus, kyla tačiau klausimas, kodėl ji paskelbta kaip tik dabar, Nixonui važiuojant į Maskvą ir Genevos konferencijai dar neiširus? Atrodo, kad tas klausimas Washingtono irgi buvo rimtai apsvaistytas ir prieita išvada, kad

toks priešpuolis gali išeiti tik iš naudą: prie derybų stalo visados apsimoka ateiti su daugiau reikalavimų negu mažiau. Pagaliau vidaus politikos sumetimais labai dažnai išaukia užsienio politikos pastangas. Argi toji viršūnių konferencija, kurios taip nori britai, nėra išplaukusi iš Macmillano partijos noro tos konferencijos koziriu laimėti spalio mėnesio rinkimus?

Kalbant apie patį paskelbimą, reikia pastebėti, kad jos iniciatorius yra Georgetown (prie Washingtono) universiteto ukrainiečių kilmės profesorius Dobriankis. Jos smarkūs rėmėjai buvo kaip tik tokie senator-

(Nukelta iš 2 psl.)

MISS ILLINOIS lietuvaitė Arlena Kraujalytė - Kaye (kairėje) su žurnalistu Algirdu Gustaičiu. Arlena Kraujalytė dalyvavo Miss Universe Pageant 1960 metams Long Beach, Californijoje, t. m. liepos 16 - 26. Dešinėje Miss Israel gražuolė Rina Issacov, kurios motina yra buv. Gulbaitė iš Marijampolės, Lietuvos. P. Jasiukonio nuotraukos

... GRAŽIAUSIOS PASAULIO MERGAIČĖS

Šių metų Miss Universe varžybose net trys gražuolės turi ryšį su Lietuva

(SPECIALUS ALGIRDO GUŠTAIČIO PRANEŠIMAS VIENYBEI)

Prieš keletą metų besikalbėdamas su garsioju filmų artistu Fess Parker paklausiau, ką jis žino apie Lietuvą.

— Lietuva pasižymi savo mis, — buvo jo atsakas.

Kai pernai lietuvaitė iš Floridos Marcelė Valibaitė vos netapo Miss U.S.A., šitais metais visomis progomis ne tik lietuviai, bet ir užsieniečiai klausinėdavo, kaip jai dabar einasi, kur jina esanti, viltingo smalsumo pilnomis akimis girdami jos grožį ir vis pridėdami, jog jina, o ne kas kita, turėjo būti 1959 metams Miss Jungtinės Amerikos Valstybės.

Šiais metais Long Beach, Calif., netoli nuo Los Angeles, liepos 16 — 26 vyko 1960 metams Miss U.S.A. ir Miss Universe gražuolių kongresas, dalyvaujant rinktinėms Amerikos ir beveik viso laisvojo pasaulio gražuolėms.

Tai pasaulinio garso gražuolių varžybos, nustelbusios visus kitus pasaulio įvykius. Į jį viso pasaulio spauda yra atsiuntusi savo redaktorius, korespondentus, filmuotojus, fotografus. Jų yra daugiau nei gražuolių. Tieji spaudos žmonės, turi reikiamus kredencijalus, yra gavę visas reikalingas informacijas apie Miss Universe Pageant. Šių eilučių autorius yra vienintelis iš visų pabaltiečių gavęs International Press pripažinimą su atitinkamomis priylegijomis.

Paprastus jie man atsiuntė ir lietuvių spaudos fotografui leidimą, kuriuo šioms metams pasikviečiau Povilą Jasiukonį. Kaip svečius esu išvedęs žinomuosius rašto vyrus: Bernardą Brazdžionį, Juozą Timinį. Galimas dalykas, apie Miss Universe jie ką nors (kada nors) parašys.

International Press kaspinai praskiria visas policijos sargybas, leidžia priėiti, pasikalbėti su mokymosi gražuolėmis, kasdien kviečiama į sumo vargių naklotus Wilton Hotel kambarius valbėms, su jais kaip garbės svečias (atitika, nemokamai) pastrenki nerimą vietą spaudos ložėje, tau visi patarnauja, nuolat ir nuolat smipazįsti su naujais įvairių valstybių žymiais spaudos žmonėmis, kuriems būna nepakeičiama proga tiesiogiai pakalbėti ir lietuviškaisiais reikalais. Tai antroji šikilmių pusė, gal mažiausiai įdomi skaitytojams.

Dvi gražuolės lietuvaitės

Šiais metais lietuvių spauda buvo pastabesnė ir apie dvi lie-

tuvaites pradėjo rašyti, jų nuotraukas spausdinti prieš didžiulias šikilmes.

Pati pagrindinioji Long

Welcome to Long Beach 1959 — Miss Karen Krancus. Ji yra to pat amžiaus kaip gražuolė, t.y. jaunutė, drange jai tenka būti vyriausiąja pasaulio gražuolių šeimintinke, ji vienintelė moteris sveikinti viečniais, svečiams per radiją, televiziją. Jos tėvelis yra nemaža dirbęs Hollywoodo filmuose, apie jį yra rašomi ne tik užsieniečių, bet ir lietuvių spauda. (Yra sunkiai įtikimas kurjozas, bet apie kai kurias žymias lietuvių lietuvių sužino tik iš užsieniečių spaudos...).

Ją užkalbinau tarp gražu-

lių bebėgančių basinyčiomis zolelė.

— Nepyksite? Ziūrėdama į savo batukus rankoje, atrodama lenktas garbanas dirtelė jo ne tiek į akis, kiek į mano kaspiną prie švarko.

— To betrukty! Reta proga gražuolę pamatyti be batukų... ar ne? O-oo, tiesa, aš ne koks arabas, bet lietuvis, jei leisite taip pradėti mūsų neilgą pažinti.

— Juo labiau prašau atleiddimo... Leisite užsimauti batukus?

Ir prisilaikydama mano švarko dešiniojo skverno nylynu apsiemtą kojytą, paskui antrą, įstūmė į batukus.

Miss Illinois gražuolė Arlene Kaye pažįstama nuo parado-

dienos Long Beach bulvarais. Ji fotografų dėmesyje, nuolatos "puolama" foto kamerų. Klasiško grožio. Lietuviško tipo. Puikiai sudėta! Gilaus, sodraus, aristokratiško šypsnio. Jos nuotraukų buvo daugiausia Kalifornijos laikraščiuose. Didžiuojasi savo lietuviška kilme ir mano užrašų knygutėn, patį savo noru, įrašė Arlena Kaye — KRAUJALIS. Iš West Spring, Illinois, kur dabar gyvena, ruošiasi persikelti į Kaliforniją. Jei eisis kaip norima. Jos tėveliai jau gimę J.A.V-se. Kalba lietuviškai. Pirmieji mano žodžiai jai buvo lietuviškai, jina lietuviškai atsakė, neslėpdama nustebimo (ar džiaugsmo?).

(Nukelti iš 9 psl.)

Istorinė apysaka

P. Tarasienka

Mozūrų žemėje

Kiek lukterėjęs, vis tebevaizduojamas degutdaris Jonukas kreipėsi į Kęstutį:

— Aš, bajoras Jonas Deguckis, prašau mane apdovanoti geriausiu kunigaikščio Jonušo žirgu ir kalaviju. Ant to žirgo sėdęs gatvėmis jodinėsiu, kalaviju mosikuosiu. Žmonės manimi gėrėsis, šauks mano garbei: „Vivat ponas bajoras Deguckis!“ Tai bus garbė!

— Gerai, gausi kunigaikščio Jonušo žirgą ir kalaviją! — pažadėjo Kęstutis.

— Oi skanus mūsų kunigaikščio midus! — sakė kitas degutdaris. — Aš, bajoras Kazimieras Smoliakas, prašau padovanoti man kunigaikščio stipriausio midaus statinę. Nuritinsiu aš tą statinę į miesto aikštę, išmušiu dugną, pats midų gersiu ir visus gerus žmones juo vaišinsiu. Visi midų gers ir mano garbei šauks: „Vivat ponas bajoras Smoliakas!“

— Gerai, gausi kunigaikščio Jonušo stipriausio midaus statinę! — pažadėjo ir antrajam Kęstutis.

— O kada tas dovanas mes iš jūsų karališkos di-

denybės gausime? — teiravosi šypsodamiesi bajorai.

— Kai pasieksim kunigaikščio Jonušo pilį! — rimtai atsakė Kęstutis.

— O, tai ilgai netruks! — tarė bajoras Jonas Deguckis. — Jau visas statines privarvinom deguto, bus kuo mūsų kunigaikštienės vokiško vėžimo ratus tepti. Tai vėžimas, tai vėžimas! Didumo sulig troba, visas oda aptrauktas, su langeliais, durimis! Aštuonetu arklių kinkomas.

Kitos dienos rytą baigė vyrai varyti degutą, statines bendromis jėgomis į vėžimą įritino, pakinkė širmą, vos kojas velkančią kumelę ir sunkiu miško keliu ėmė slinkti į kunigaikščio Jonušo pilį. Kumelaitė, vos patraukdama sunkų vėžimą, dažnai sustodavo. Nors botago jai ir deguto ratams vėžėjai negailėjo, bet tas mažai begelbėjo. Dažnai širmė sustodavo ir nė krust. Tekdavo ne tik degutdariams, bet ir Kęstutiui su Alpu čia į smėlį, čia į balą įklimpusį vėžimą traukti.

O. BAGDONAITĖS-GREIMENĖS

LAIŠKAS IŠ TURKIJOS

(Tęsinys)

Turkų ir mūsų supratimas tvarkingai ir gerai atlikto darbo yra labai skirtingi. Tokie pat jų ir staliai, batsiuviai, pardavėjai, tarnai. Visi jie neran-kingi. Amatininkų klasė, su savo tradicija ir paveldėta pagarba darbu, neišauga per vieną generaciją. O juk žino- ma, kad turkų amatininkija jau ir anksčiau buvo susidėjusi iš graikų, armėnų, žydų, kurių Ataturkas labai nedaug tepali-ko. Ankara, administracijų, ministerijų ir diplomatinio kor-puso rezidencija, ypač netur-tinga vietinėmis prekėmis — visos jos atvežamos iš Istanbulo ar Ezmiro, kur kitataučių pro- centas nepalyginamai didesnis negu sostinėje. Kiekvienas už- sienietis, tapęs Ankaros gyven- toju, greitai išsiaiškina sau, kad turkai, per tiek metų gy- venę be baldų ir, sukryžjavę kojas, sėdėję ant puikių kilimų, negali turėti pagarbos fo- teliui, blizgančiam stalui ar japoniskam lempos gaubtuvui. Kad per tiek metų nešioję vie- no tipo smailais galais batus — čarikus, negali jie staiga pradėti kopijuoti moteriškuose ba- teliuose Liudviko XV-jo kulni ar 1959 metais sugrįžti į madą to laikotarpio, kai jie vedė sa- vo lemtingąją kovą už ateitį.

Nėra tad ko ir stebėtis, kad sostinė, sakysim, ypač vasaros mėnesiais, visiškai stokoja vandens. O net ir žiemą van- dens ir dujų spaudimai tokie maži, kad namų šeimininkė turi kelias savaites praktikuoti, kol "pagauna" tokį dienos metą, kada kitos šeimininkės būna jau pavalgusios ir išsi- maudžiusios. Ir šitaip kiekvie- nas miesto kvartalas turi savo tvarkaraštį, kuris vieną dieną, nei iš šio nei iš to, staiga gali pasikeisti. Ir vėl kelios savai-

tės bandymų naują dienos pro- gramą sudaryti. Mes, pavyzdžiui, siltą vonią "pagauname" tik 6 val. ryto, 4 val. po pietų ir gerokai po vidurnakčio. To- mis pat valandomis galime pa- sigaminti ir valgi, kurio kuklu- mas, nori nenori, primena karo metus. Pernai trūko cukraus ir druskos. Ir ne dėl to, kad jų rinkoje nebūtų, bet, papras- čiausiai, dėl popierinių maiše- lių, jiems įpakuoti, stokos. Turkų urbanistai, inžinieriai, nepajėgė numatyti sostinės gy- ventojų prieauglio ir pagal jį — dujų ir vandens vamzdžių didumo ir ilgumo. Kaip ir ma- žieji prekybininkai, užpirkę didžiulius maišus cukraus, ne- pasirūpino, ar yra kilograminių maišelių.

Tačiau visa tai tik smulk- mena, nes krašto pajėgos in- dustrializuotis ir pasiskolintus dolerius išleisti pramoninei statybai turi, kada nors, atei- tyje, atnešti ir geresnių rezul- tatų. Nereikia užmiršti ir to, kad Turkija pastoviai išlaiko tokią pat kariuomenę, kaip ir Prancūzija su visa savo Afrika. Ir 23 milijonams išmaitinti turi ji tik vieną derlių per metus, o pardavimui — tik antraeilės rūšies medvilnę ir tabaką. Patys turkai vadina save gerais kariais. Ir tai tiesa. Todėl jiems nei amatininkais, nei pirkliais, nei finansininkais, nei menininkais nebūti. Yra hititų menas — bet jis tolimoj praėity. Yra turkiškos minia- tillos — bet jos primena, bent ne specialistui, persikėšias. Yra turkiški kilimai — bet Egipte jie gražesni, negu vie- toje.

Turkų kalbon išversti be- veik visi didieji užsienio auto- riaif. Nors ir labai bijomasi jų, kurie bent truputį paliečia so-

SOFIJA BARCUS, Lietuvos radijo valandos vedėja Chicagoje, Juzė Daužvardienė, Lietuvos Konsulo žmona ir dr. J. Jerome, Lietuvos Prekybos Rūmų pirmininkas. Nuotrauka daryta tą momentą, kai Sofijai Barcus buvo įteikta Lietuvos Prekybos Rūmų "pagyrimo laiškas." Jau 26 metai, kai Sofija Barcus vadovauja savo radijo valandai.

cialines problemas, ar švelnių švelniausiai kritikuoja bour-geois. Bandėm kartą priminti, kad jau nuo romantizmo laikų miesčionis atakuojamas. Mies- čionis kaip galvosena, ne kaip socialinė klasė. Sartre, Camus ir kiti jaunesnieji rašytojai jiems vistiek visi komunistais atrodo. Taigi pavojingais, ypač mokiniams, studentams, nekalbant jau apie 25% raštingų anatoliečių, kurių šimtis ap- sirišoja vietos mokyklų, kora- niškų ar laicistinių, siauruose rėmuose.

Anatolietis — darbtus, są- žiningas. Štai, pavyzdžiui, mano Gul (Rožė), kurios tėvis- kė randasi kažkur prie Juodosios jūros. Nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų, šurina ji, trina, plūša, nesustodama. Bet vilioja ją tik didieji darbai, o, saky- sim, jau stalo padengimas jai neįpasakytai komplikotas atrodo (ir tikriausiai — nereik- kalingas). Lygiai, kaip ir pro- sinimas kitokio medžiagos ga- balo negu paklodė ar staltiesė. Plūša ji taip, kad visų baldų kampai ir kojos atrodo kasdien

vis iš didesnio ir ilgesnio mū- šio išsprukę. Todėl kai Rožė susilaukė savo trečio sūnaus Os- mano Mahometo, pagalbinin- kės įteikti mutariau jau ne darbščių ir darbinių anatoliečių tarpe. Suradau armėnų, ne- žinia per kokį stebuklą ar didė- lius kystis išlikusių šitame krašte. Kalba ji prancūziškai (ir už tai vertina save šimtu turkiškų svarų brangiau negu Rožė), moka virti, gražiai pro- sinti, ir su melu, kaip ir aš pati, globoti ir tausoti baldus. Kiekvieną rytą pasveikina ji mus "kaip sekasi ponai?", "kaip sekasi ponui?", pasiklau- sia, kaip mes šimiejojome. Pagal visas prancūziško mąda- gumo taisykles, šimoktas vai- kystėje, pas seseris vienuolek pradžios mokykloje. Aš dirbu ambasados biure, o ji — mano bute. Abi mudvi jaučiamės ly- gios, abiejų lakuoti nagai, ny- lonuotos kojos. O ir teisybė namuose atstatyta: Gul be šimties visada patarnaudavo pirma vyrui, o tik po to — mo- teriai: tuo tarpu Sofija visada pradeda nuo manęs...

Septyni mūsų gyvenimo mėnesiai Turkijoje, be kasdieninių rūpestėlių ir darbų, pas- stoviai lydimi įkyrios pagundos lyginti Lietuvą su Ataturko vaktybe ir jos gyventojais. O tas palyginimas, prisipažinsiu, dažnai būna skausmingas. Nors, darant išvadą, be jokių abejonių, Lietuvos žemdirbys ar darbininkas daug vertingesnis ir lauktesnis už turką, palygini-

(Pabeiga 9 psl.)

Vargais negalais visi purvini ir degutuoti apie vi- durdienį keleiviai pasiekė Mazovijos kunigaikščio Jo- nušo, Kęstučio žento, pilį.¹

Vaziuojant siauromis miesto gatvėmis, degutda- ris Kaziukas nuoširdžiai bėgliams patarė:

— Užeitumėt, vyrai, pas smuklininę Leškovienę... Boba — tai boba! Pas ją ir išgerti, ir užkąsti, ir apsi- vilkti surasite. Jei ir nieko, atrodo, žmogus jau netu- ri, tai ji raš ką iš jo už alų, midų ar gyvybės vande- nį¹ paimti. Paskutinius marškinius ir kelnes nuvilks, nuogą laukan iš smuklės išstums. Tai boba!.. Pas ją ir mano kailiniai nuo pavasario guli! — užbaigė atsi- dusdamas Kaziukas ir pažvelgė į savo suplyšusią ru- dinę.

— Bet kaip aš jums, mano bajorai, pas smuklinin- kę Leškovienę pažadėtą dovanų gausiu? Juk ji nei kunigaikščio žirgų, nei midaus nelaiko!.. — pastebėjo Kęstutis.

— Šitų dalykų tai nelaiko, tikrai nelaiko! — suti- ko Kaziukas.

— Taigi tenka visiems į kunigaikščio kiemą eiti! — nusprendė Kęstutis.

— Matyt, kunigaikščio Jonušo tarnų lazdų paragau- ti norite, o jie jų visokiems valkatoms nesigaili! —

¹ Gyvybės vandeniu viduramžiais buvo vadinama degtinė (lot. Aqua vitae).

pasakė Jonukas.

— Rasime kai ką ir geresnio! — nusijuokė Kęstu- tis.

Netrukus visi pasiekė kunigaikščio Jonušo, Kęstu- čio žento, pilį. Sargybinių praleistas vežimas su degu- tu įvažiavo į kiemą, o drauge suėjo ir visi keleiviai. Čia degutdariai prie arkližių pasuko, o Kęstutis su- stojęs apsidairė ir sako Alpiui:

— Kol mūsų bajorai su degutu tvarkysis, eime, sūnau, į kunigaikščio Jonušo rūmus pasisvečiuoti.

Nustebo degutdariai, pamatę, kad jų išgelbėtieji drąsiai pasuko į kunigaikščio rūmus.

— Tai gaus lazdų! — tarė Jonukas.

— Ar tau jų gaila? — atsiliepė Kaziukas.

Prie durų suvargusius bėglius tarnai sulaukė:

— Kur veržiatės, valkatos!?

— Pasitraukit, nekliudykit man su sūnum pas duk- terį Danutę ir žentą Jonušą eiti! — tarė jiems Kęstu- tis.

Kilo triukšmas. Tarnai ėmė jiems grasinti lazdo- mis.

— Esu kunigaikštis Kęstutis, Trakų ir Žemaitijos valdovas, jūsų kunigaikščio uošvis! — tvirtino jiems Kęstutis, bet, tarnai nepatikėjo.

Akademinės Mintys

REDAKCINĖ KOLEGIJA: R. Arunaite, D. Alytaite, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, V. Virbickas.

MEDŽIAGA SIŪSTI: Rasai Arunaitei, 86-04 94th Street, Woodhaven 21, N. Y. Telefonas: Virginia 7-6336.

SVEIKINAME, KOLEGAS!

AKADEMINIŲ MINTIŲ redakcijos vardu noriu pasveikinti naujai atsidariusį Vienybėje Santaros STUDENTŲ GYVENIMĄ. Džiugu stebėti vis didėjantį studentų bendradarbiavimą lietuviškoje spaudoje. Tačiau, perskaičius J. Bilėno straipsnį, nusivyliau. Jis, kaip daugelis senųjų studentų, kritikuoja dabartinę studentiją, bet nepajėgia suteikti konstruktyvių mintų. Savo straipsnyje jis mini esamųjų studentų skyrelių nuobodų ir gimnazistiską lygį. Kai tuo tarpu dabartinių lietuvių studentų intelektualinis lygis, anot Bilėno yra aukštas. Klausimas kyla kodėl jie nesireiškia spaudoje? Mano manymu, daugumas studentų nesiryžta rašyti aukštesnio lygio straipsnius dėl nepakankamo lietuvių kalbos žinojimo. Senosios kartos studentai nepajėgė to suprasti ir vietoj gero patarimo jie juos išjuokia ir numuša tų rašyti. Nekonstruktyvi kritika yra žalinga, ir jos reikėtų vengti. Tačiau nevisti senosios kartos studentai yra tokie siaura minčiai. Jų tarpe randasi ir tokių, kurie dalinasi savo patyrimu ir ragina dabartiniuosius studentus reikštis lietuviškoje spaudoje.

Be to, J. Bilėnas mini kad yra studentų skyrelių, kurie redaguojami studijas baigusiuju. Būtų gera, kad jų nurodytų, kur tokie skyreliai egzistuoja, nes, sekant spaudą, neteko jų pastebėti.

Tikimės, kad naujai atsidaręs skyrelis sugebės atsiekti J. Bilėno suminėtus tikslus ir pasidarys dabartinio studento idealizmo, rūpesčių ir kovingumo veidrodį. Geros kloties!

D. ALYTAITE

Lituanistikos kursai Fordhame

Jėzuitų vadovaujamo Fordhame universitete šiuo metu vyksta keturių savaitinių Lituanistikos kursai, ar kaip oficialiai vadiname — "The Lithuanian Program." Tai gan platus lituanistikos žinių kursas menkai lietuviškai kalbantiems, ir pažangiems studentams. Pagal tai visi studentai yra susiskirstyta į dvi grupes: Be to, yra vienas čia gimęs ir visai lietuviškai nekalbąs studentas, kurio tik viena tėvų pusė yra lietuviška, kita afriška, tačiau ir jis užsispyręs išmokti lietuvių kalbos.

Studentų iš viso yra 24, vos minimumas patalpinęs šios programos išlaikymą; jų tarpe — aštuonios seselės ir 16 pasauliečių studentų, iš kurių net penketas Amerikoj gimę. Yra keletas iš New Jersey ir New Yorko studentų, tačiau daugumas atvykę iš tolimesnių vietovių — Kenoshos, Worcesterio, Washingtono, Rochesterio, ir net Detroito. Pažymėtina, kad lietuviams gausiausia Čikaga nepajėgė duoti nė vieno studento.

Profesūra yra gausi ir gerai atrinkta. Kiekvieną kursą dėsto tik savo srities žinovas. Kai kurie dėstytojai savo paskaitas baigia per savaitę laiko, po kurio atvyksta nauji profesoriai. Tuo būdu vieną kursą, studentai išklauso iš kelių tos srities specialistų. Taip pilnais profesoriais yra: programos vedėjas, Tėvas W. C. Jaskevičius; ypačingai daug besisiologių šios programos reikalais dr. A. Vasys, dr. A. Salys, prof. J. Brazaitis, dr. A. Šlepetytė ir S. Barzdukas. Svečiai pasidaryti: Dr. A. Kučas, dr.

V. Maciūnas, dr. K. Ostrauskas, dr. A. Senn, dr. L. Dambriūnas, S. Sužiedėlis, A. Naujokaitis, V. Čičiūnas ir V. Trumpa.

Kursai susideda iš lietuvių kalbos vidutinajai grupei, lietuvių sintaksės ir lingvistikos analizės pažangiąjai grupei, lietuvių literatūros, lietuvių istorijos proseminaro, lietuvių kalbos mokymo metodų seselėms, kurios ruošiasi lietuviškų parapijinių mokyklų mokytojų pareigoms. Iki kokių pamokos buvo įdomios ypač dr. K. Ostrausko paskaitas apie mūsų lyrikus studentai gerte gerė.

Šalia paskaitų tarp lituanistikos studentų yra nuostabi lietuviška bendravimas. Kartu valgom, dažnai išleidami į ilgas diskusijas, kartu vykstame apžiūrėti New Yorko įdomybių. Nors ir džiugu, kad turime tokių kursų, vis dėlto reikia pasiskųsti stoka lietuviškos visuomenės entuziazmo šioms kursams. Kai profesionali aukėja brangų vasaros laiką kai dr. Juozo Kazicko ir dr. Juozo Valiūno dėka kiekvienam studentui yra duota pilna stipendija institutą lanko vos minimumas studentų, kuri universitetas reikalauja. Dėl šio pasyvumo kalta ne vien studentai bet ir jų tėvai. Ypač pasigendama vietinių New Yorko studentų, kuriems net finansinė problema atpuola. O esu tikra, kad nei vienas, ypač lietuviškos gimnazijos nebaigęs studentas, nežino nei savo kalbos, nei literatūros, nei istorijos tiek daug, kad šie kursai jo žinių nepapildytų. D. BULGARAUŠKAITĖ

AKADEMIKŲ SKAUTŲ IŠVYKA

Liepos 18 d. į Devenijų ūkį Watertown, Conn. suvažiavo rytinio pakraščio akademikai skautai praleisti dieną po atviru dangumi. Išvykoje, kurią organizavo New Yorko ir Hartfordo — Waterburio akademikai skautai, vadovaujant R. Kežiui ir A. Kudirkai, dalyvavo apie šimtas akademikų skautų bei svečių.

Po matymosi ir sporto išvykos dalyviai numalšino alkį pačių dalyvių lauke keptomis dešrelėmis. Pavaikavo buvo išklaudyta lietuvių skautų įkūrėjo Petro Jurgėlos paskaita apie Dariaus ir Girėno žygi. Taip pat įvyko Akademinių Skautų Sąjungos Atlanto pakraščio vadovų posėdis, kuriame nutarta surengti studijų dienas mokslo

metams prasidėjus ir žiemos stovyklą bei Naujų Metų sutikimą kalnuose.

Vakare laužą pravedė R. Kezys. Jam asistavo ir dainas pravedė A. Alksninis, V. Alksninis, L. Bajorinis, L. Bražėnaitė, K. Čampė ir G. Penikas. Po laužo pasižokta prie puikios akordeono ir plokštelių muzikos po žvaigždėtu dangumi.

Nuoširdi padėka tenka šeiminiams p. Deveniams, kurių patalpomis ir gražia gamta naudojome. Devenijų rūpestis ir domėjimasis lietuvišku jaunimu turėtų būti pavyzdys visai vyresnei kartai. Tai auka, kurio palinkanos atneš daug naudų lietuviškai visuomenei ateityje.

R. A.

PETRAS JURGELA duoda pažinęs akademikų skautų išvykoje Devenijų ūkyje, Watertown, Conn., liepos 18 d.

V. Alksninio nuotrauka

Studentas apie Vienybę

Aš esu studentas ir dėl to siunčiu, šiuo kartu, tik 5 dol. Tikiuosi neužilgo pradėti dirbti, ir tada galėsiu pasiūlyti auką už taip vertingą lietuvišką mūsų pasiūlytą nors dalinį atlyginimą.

Aš nors ir nedaug atliekamo laiko turėdamas, vistiek Vienybę perskaityti su įdomumu, surasdavau laiko.

LIONGINAS KAPECKAS
Hartford, Conn.

• Keletas Kauno Žemės Ūkio Akademijos "geriausių" studentų išvyko atostogų į Čekoslovakiją, Lenkiją ir Vokietiją.

DEL "STUDENTŲ GYVENIMAS" SKYRIAUS

Pereitą savaitę Vienybėje pasirodė biurelio santariečių redaguojamas "Studentų gyvenimas." Tai turbūt pirmas atvejis lietuviškos spaudos istorijoje, kada savaitraštyje egzistuoja net du studentiški skyriai, redaguojami atskirų kolegijų. Vienybė, taip plačiai atvėrusi savo puslapius studentų reikalams, nusipelnė akademinės visuomenės padėkos.

Jei neklystu, "Stud. gyvenimas" yra jau trečias santariečių bandymas Vienybėje išlaikyti savo skyrelį. Reikia tikėtis, kad jo ateitis bus šviesesnė negu dviejų pirmųjų.

"Stud. gyvenimo" bendraminčiai dažnai prikaišiodavo "Akademinėms mintims" jų

"gimnazistiską" pobūdį, trūkumą "gilių" straipsnių, vietinių žinelių gausumą ir pan. Ir kaip ironiška — "Stud. gyvenimas" pakvipo lygiai tuo pačiu, kuo tepė "Akad. mintis." Atrodo, santariečiai subrendo ir išitikino, kad "giliems" straipsniams yra specialūs leidiniai, gi Vienybės negausiuose puslapiuose naudotina tokia medžiaga, kurią jau per 25 skyrelius naudojo "Akad. mintys," ir kuo dabar pasekė "Stud. gyvenimas."

Reikia tikėtis, kad "Stud. gyvenimas" su kol. J. Bilėnu priešaky, pakels jau gerokai nusmukusių santariečių svorį studentiškoj bendruomenėj ir suteiks progą jaunajai studentų kartai puoselėti žurnalistiską talentą.

A. ST.

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
80115 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAIn 4-6400
700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

PRENUMERUOKITE
VIENYBĖ
IDOMIAUSIĄ LIETUVIŲ
SAVAITRAŠTĮ!

VIENYBĖ Kviečia naujus skaitytojus dabar pasinaudoti proga ir užsisakyti laikraštį specialia nuolaida, kuri galios iki rugpjūčio 1 d.

UŽ 2 DOLERIUS Vienybė bus siunčiama iki š. m. metų pabaigos kiekvienam, kuris dabar prenumeruos laikraštį.

PRENUMERATAS su \$2.00 prašome siūsti:
VIENYBĖ
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

Pavergtų Valstybių Savaitės užkulisiai

(Atkelta iš 5 psl.)

riai, kurie atstovauja tokias valstybes, kuriose gyvena daug Rytų ir Vidurio Europos kilmės žmonių, kaip New Yorko J. K. Javits ir Illinoiso Paul Douglas. Pastarasis šiuo reikalu buvo glaudžiamame kontakte su Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomojo komiteto ir per paskutinį apsilankymą Washingtone vykd. komiteto nariai patyrė, kad paskelbimą skatinanti rezolucija bus skubos keliu priimta. (Prisiminant jos tekstą reikia pastebėti, kad mūsų Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidziuskas kritiko ją jos vieta, kurioje minimos tokios valstybės kaip Azerbeidžianas, kurios praktiškai žiūrint neturėjo visai progos pasidžiaugti nepriklausomu gyvenimu. Jis sūlyšs apsiriboti tik tokiomis valstybėmis, kurios ištikro ilgesnį laiką gyveno nepriklausomas.)

Įdomu, kad patys ALTO vykd. komiteto nariai, nors žinojo, pavergtųjų valstybių savaitė bus paskelbta ir patys buvo prisidėję prie jos paruošimo, ją paskelbus, nesugebėjo jos reikšmę tinkamai įvertinti savo laikraščiuose. Tiesa, savaitę paskelbus, ALTO vykdomojo sekr. dr. P. Grigaitis per didžiausią liūti nuskubėjo į Dariaus-Girėno minėjamą Chicagoje, kad ten pateiktus pasitenkinimo rezoluciją dėl to paskelbimo, kuri ir buvo priimta.

Naujienos tą įvykį skelbė išties savaitę, tačiau kitose laikraščiuose tam paskelbimui buvo skiriama palyginti visai mažai dėmesio, o DIRVA, kadangi Rastenis prie to nebuvo prisidėjęs ir niekas su juo tuo reikalu nekalbėjo, jį visai nutylėjo ir net idėjo ALTO pastangas pajuokiančią karikatūrą, girdi, šaukštai po pietų ir kelionės į Washingtoną visai nebuvo reikalinga...

Bet kaip tik pavergtųjų valstybių savaitės paskelbimas, susilaukęs tokio didelio atgarsio už geležinės uždangos ir sužadinęs pavergtųjų viltis, parodo, kokios didelės įtakos gali turėti lietuvių ir kitų tautų sąjudžiai į JAV užsienio politiką.

• M. Molotovas, buvęs Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris, kurį Chruščiovas ištrėmė, pasiūsdamas ambasadorium į Mongoliją, žadamas paskirti garbingesnėms pareigoms.

• Amerikos armijos inžinieriai pagamino naujo tipo radarą, kuriuo galima matyti už dviejų mylių žeme šliaužiantį kareivį ir tanką arba džypą už 10 mylių.

• Šiais metais iš komunistų valdomos Rytų Vokietijos į Vakarų Vokietiją atbėgo 50,000 vokiečių.

ALGRDAS GUSTAITIS kalbasi su lietuvaite Arlena Kraujalyte - Miss Illinois. Stovi Bernardas Brazdžionis ir didžiosios pasaulio spaudos korespondentas Horace J. Landay, Jr.

P. Jasiukonio nuotrauka

Gražiausios pasaulio mergaitės

(Atkelta iš 6 psl.)

kad lietuviai yra "prisimūšę" iki tarptautinės spaudos.

— Būtų nedovanotinas lietuviškos spaudos apsilaidimas, jei neturėtume savo atstovų tokioms gražuolėms pagerbti, — atsakiau, visai nepastebėjęs, kad šalia manęs stovėjo mielas kolega Bernardas Brazdžionis.

Kaip ir dažniausiai, Bernardas čia pat paleido gražų sąmojų, iš naujo pralinksminęs lietuvių iš Illinois.

Arlena Kraujalytė apie save Miss Universe ištaigai suteikusi žinių, kad ji kalbanti lietuviškai. Pažodžiui: "ILLINOIS — Arlene Kaye, 19, of West Springs, wants to become an actress. She speaks Lithuanian in addition to English, and enjoys swimming and skin diving. A blond with green eyes, she is 5 feet 8 inches tall, weighs 125 pounds, and measures 35 — 23 — 35."

Prancūzas Gerard Alcan, bendraujantis didžioje prancūzų, italų spaudoje, televizijai filmus parūpinantis beveik visam pasauliui, bendraujantis net sovietų žurnale Ogoniok (leidžiamame Maskvoje), prašė žinių iš lietuvių gyvenimo.

— Mielai! Jei šiuo kart dėmesį atkreipėte į pasaulio gražuoles, galėtumėte parašyti apie Miss Illinois, kuri yra lietuvaite.

— Žinaraštyje atspausa, jog jina mokanti lietuviškai, greta anglų kalbos. Kadangi visi žino, kad Illinois gyvena labai daug lietuvių, tai mums aišku, kad ji yra lietuvaite, — barzdelę glostydamas patvirtino guvus prancūzas.

Pernai pasaulinėms žinių agentūroms reikėjo pranešti Miss Florida esant lietuvaite. Šiandien visi žino Miss Illinois kaip lietuvaite.

Jos motina iš Marijampolės

Beje, kaip su ta trečiąja gražuole, turinčia ryšio su Lietuva? Nagi, tai Miss Israel Rina Issacov, 19 metų, gimusi Tel Avive, Izraelyje. Apie ją parašė amerikiečių laikraščiai, kaip netikėtai suradusią savo

dėdę Irving Gulbą. Ponas I. Gulbas iš Lietuvos išvyko 1930 metais. Miss Israel, kaip paaiškėjo, yra jo išteklėjusios sesers duktė. Jie buvo pasimėtę pasaulyje.

Miss Israel labai maloni, kalbi mergaitė. Jos motina Gulbaitė augusi Marijampolėje, Lietuvoje. Tėvas iš Bulgarijos. Apgailestauja, bet lietuviškai nemokanti, kadangi Lietuvos nemačiusi. Baigusi universitetą norėtų būti diplomate. Ji turi gerų duomenų vaidybai, mėgėja plaukyti. Akys žalios.

Nemaža pasikalbėjome. Izraelyje yra daug žydų iš Lietuvos, kurių išties eilę jinais asmeniškai pažįsta. Jie esą labai geros nuomonės apie Lietuvą, lietuvius.

Laiškas iš Turkijos

(Atkelta iš 7 psl.)

mas čionykščio miestelėno su mūsų kalbės greičiau lietuvių nenaudai. Turkiško miestelėno kasdieninis gyvenimas neturi daugialypį aspektų, t.y. jo elgsena, nežiūrint sąlygų ir aplinkos pasikeitimų, visados bus vienoda, regulari. Lietuvis gi turi dvilypį ar net daugialypį žanrą: vieną — sau, kitą — kitiems. Turkiški intelektualai "sukauja ant stogų." Kaip sukavo, ar net gal tebesukauja lietuviškietį. Mes, kaip ir turkų mąstytojai, nepajėgėme suprasti, kad idėjos ar mintys, negali rutuliuotis vien tik abstrakčiame plane, kad turi jos įleisti ir gilesnes šaknis, net ir

į kasdienybę. Kodėl, sakysim, kultūringu pokalbiu pas mus vadinamas tik tas, kuriame liečiama literatūra, poezija, menai? Man gi neišpasakytai norisi tvirtinti, kad nemažiau kultūringai galima šnekėtis ir apie vaikų vystyklėlius, jautienos ar veršienos įvairius pagaminimo būdus ar moteriškas, su balioniniais sijonais, suknelias.

Iš užsienio grįžę turkai, kaip ir mūsų lietuviai, atmintinai moka visą vieno ar kito krašto poeziją, yra perskaitę galybes protingų ir daugeliui net nežinomų autorių. Jie, kaip ir mes kadaise, mėgsta cituoti svetimuosius, suburia apie save smaulesius ir kuria tokiu būdu naują intelektualų sėnų klasę. Ir mes atsiveždavom iš Prancūzijos ar Vokietijos nemažą bagažą, užsimėtę jį ant savo lietuviškų pečių, lyg skraistę, kurios nei spalva, nei raštai visai nesiderindavo su jau dėvėtu drabužiu. Bet juk modernus menas turi daugybę laisvų — reikia tik viską savitai suderinti. Turkas dažnai prisistato "aš prancūziškos mokyklos," "aš — vokietiškos," ir t.t. Manau, kad tikrai turkiško turko reiklia įsiskoti kur nors labai toli nuo sostinės, palei Viduržemio jūrą, palei Persijos ar Kaukazo pasienį.

Ar ir aš jau "sukauju ant stogų"?

Ankara,
1959 m. birželio mėn. 18 d.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-2318

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAICIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

ANTANO IR ONOS KAUNŲ

MAISTO KRAUTUVĖ

Pristatomas geriausias maistas į namus, taip pat parengimams bei baliams, tik reikia paskambinti:
ULster 8-7821 arba EVERgreen 4-5233

52 HUDSON AVENUE

BROOKLYN 1, N. Y.

Norintieji įsigyti skanių lietuviškų produktų,
LIETUVIŠKOS DUONOS, LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ,
LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR SKILANDŽIŲ

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAIUSKĄ

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

Arlington RESTAURANT

LIETUVISKAS MAISIAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAČIAI

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS SAVININKAS
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
PARDUODAMA SU NUOLAIDA: televizija, radijas, HI-FI
fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbliai. 40% NUOLAIDA VOKIŠKIEMS HI-FI.
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v. Tel. AP 7-0349

AP's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR HI - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus,
įvairiausiais apdraudos reikalais, federalinių ir valsty-
binių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių
perlaidų (Money Orders),

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4477
Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

Kur praleisite atostogas?

Lietuvių vasarvietės savininkai LUŠIAI ir VEITAI nuoširdžiai
kviečia atvykti į saulėtą CAPE COD ir apsistoti jų puošnioje
viloje, kuri šią vasarą turės naują "MEŠKOS" vardą. Vešlių
medžių, žalumynų ir vaisių sodo apgaubta sodyba primena
Lietuvos jaukumą ir sudaro geriausias sąlygas poilsiui.

Gražie ir erdvūs kambariai Stropus patarnavimas
Geras ir sveikas maistas Neaukštos kainos
Vandens sporto įrengimai Teniso ir golfo aikštės
Arti golfo srovės šildomi Atlanto vandenys
Netoli teatrai ir kitos vakarinės pramogos

KREIPTIS:

S. M. Lušys, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-5576
M. Lušys, c/o MEŠKA, Monument Beach, Beach St.
CAPE COD, MASS. Tel.: Buzzards Bay, Plaza 9-3251

SEZONAS PRASIDĖS BIRŽELIO 15 DIENA
Seimiginkai maloniai laukia svečių.

MOTERŲ IŠVYKA

Pereitą šeštadienį puikiam
LAKE HOTEL, Asbury Park,
N. J. (kurio savininkai yra lie-
tuviai) įvyko Newarko Lietuvių
Moteryų Klubo metinis išvažia-
vimas. Narės ir viešnios važia-
vo autobusu kurį parūpino Kau-
nas Bus Co.

Ten nuvažiavus, jau buvo
paruošti skanūs pietūs. Prie sta-
lo kun. Petras Totoraitis sukab-
bėjo maldą.

Pietų laike buvo programa,
kuria atidarė pirmininkė Jieva
Trečiokiene, pakviesdama ke-
letą dalyvių tarti žodį. Čia bu-
vo pagerbtos Kristinos ir Onos,
nes kitą dieną sekė jų vardu-
vės.

Moteryų Klubas turėjo garbės
turėti savo svečiais kun. P.
Totoraitį iš Newarko ir kun.
Matulaitį iš Chicagos. Kadangi
kun. P. Totoraitis neseniai
šventė savo 25 metų jubiliejų,
tai ir Newarko Lietuvių Moteryų
Klubas šiame išvažiavime tur-
ėjo progos jį pagerbti. Jis vi-
soms pareiškė savo nuoširdžią
padėką. Jo kalba buvo labai
šiltai priimta. Kun. Matulaitis
irgi pareiškė savo padėką už
pakvietimą dalyvauti.

Po pietų dainavo N. L. M.
Klubo choras, visoms dalyvėms
pritariant. Diena praėjo labai
gražioj nuotaikoj. D.

IŠNUOMOJAMAS penkių kam-
barių butas su šildymu ir karštu
vandeniu. Kreiptis: Vaitkevi-
čius, 1122 Blake Ave., Brook-
lyn 8, N. Y. Tel. NI 9-4652.

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES
A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

KLAUDIJUS LIŪTAS, atvykęs iš Chicagos pas gimines, draugus
ir pažįstamus, nepamiršo aplankyti ir Vienybės, kurią jis daug
metų skaito ir nuoširdžiai remia. Liūtas yra Amerikoje gimęs,
bet su tėvais gyvenęs Lietuvoje ir prieš karą Kaune studijavęs li-
tuanistiką.
J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Jeronimas Cicėnas, Oma-
ha, Nebraska gyvenantis rašy-
tojas ir laikraštlininkas, šiomis
dienomis sulaukė 50 m. am-
žiaus. Cicėnas yra stambios
knygos, "Vilnius tarp audrų,"
autorius.

Šį šeštadienį, rugpjūčio 1,
New Yorko išvyką į koncertą,
kuris įvyksta Lewisohn sta-
dium. Korp! Vytis ir ASD na-
riai, norintieji vykti, renkasi
8 val. vakare, 136 St. in Am-
sterdam Ave., New Yorke.

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk čia - Daugiau uždirbsi! - NELAUK!

THE *Kings County*
SAVINGS BANK

Incorporated 1869

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

White Horse Tavern

PRANAS BRUČAS, Savininkas

BARAS, RESTORANAS IR SALE
DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

86-16 JAMAICA AVENUE
Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai.

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Salės sokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms
prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimų patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreipianasi į klubo reikalų vedėją
KOSTĄ VAITAITI

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
SPAUDOS KIOSKAS Tel. EVergreen 4-9672

MŪRINIAI NAMAI - vienos, dviejų ar daugiau šeimų,
netoli Subway, taip pat APARTAMENTŲ NAMAI
investavimui, teikiantys nuo 10 iki 25% pelno.

Jeigu norite parduoti savo namą
tuojau telefonuokite EV 5-3700 2222 PITKIN AVENUE
ir klauskite MR. DARROW. BROOKLYN 7, N. Y.
COR. VAN SICKLEN AVE.

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir
kitokioms pramogoms.

POLAIDOTUVINIAI PIETUS

Pirmos rūšies lietuviškas
maistas prieinamos kainomis.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžini-
gai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui
reikalingas bet koks - didelis ar mažas - pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FÓRGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopolyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIRŠUJE: Andrius Bubelis (pir-
mas dešinėje) su savo tapos
darbininkais ir draugais tradici-
niame lietuvių siuvėjų piknike
praeitą šėštadienį, Jamaica,
N. Y.

DEŠINĖJE: Diržų stalas siuvėjų
piknike. Matomi: Seimėninkas
Diržis, Puodžiai, Nelė Albrecht
Lapšys ir daugelis kitų.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

DIDELEI ŠEIMAI NAMAS RICHMOND HILL

Gražus, švarus, vienas šei-
mai, 8-nių kambarių atskiras
namas. Arti Richmond Hill
High School. Name yra net 5
miegūniniai, tad yra geras pir-
kinys didelei šeimai. Sklypas
40 x 93. Yra garažas, darže-
lis. Aliejum kurenamas apšil-
dymas. Parduodama
\$18,900.

JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue
Richmond Hill, L. I., N. Y.
VI 6-1800

Dorion's MFG'S OUTLET STORES, INC.

Mūsų krautuvelyje gausite viską kas tik reikalinga
artimiesiems Tėvyneje pradžiuginti:

vilnonės, silkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis,
negu kitur. Be to, medžiagos namų papuošimui: fiberglass ir kt.
148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.

(išlipsti Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXtel 7-6082
Vienybės skaitytojai perkantieji medžiagas
siuntiniams į Lietuvą gauna 10% nuolaidą.

Sekmadienį, rugpiūčio - August 2

visi keliai veda į metinį

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO ir "RŪTOS"

PIKNIKĄ

Rengiamą Didžiojo New Yorko Lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK

108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L. I. N. Y.

PROGRAMOJE: Rūtos Ansamblio choras ir tautinių sokių grupė. * Karališkos ieimos
rinkimai. * Polkutės ir tango šokimo kontestai. * Lietuviškos sutartinės.

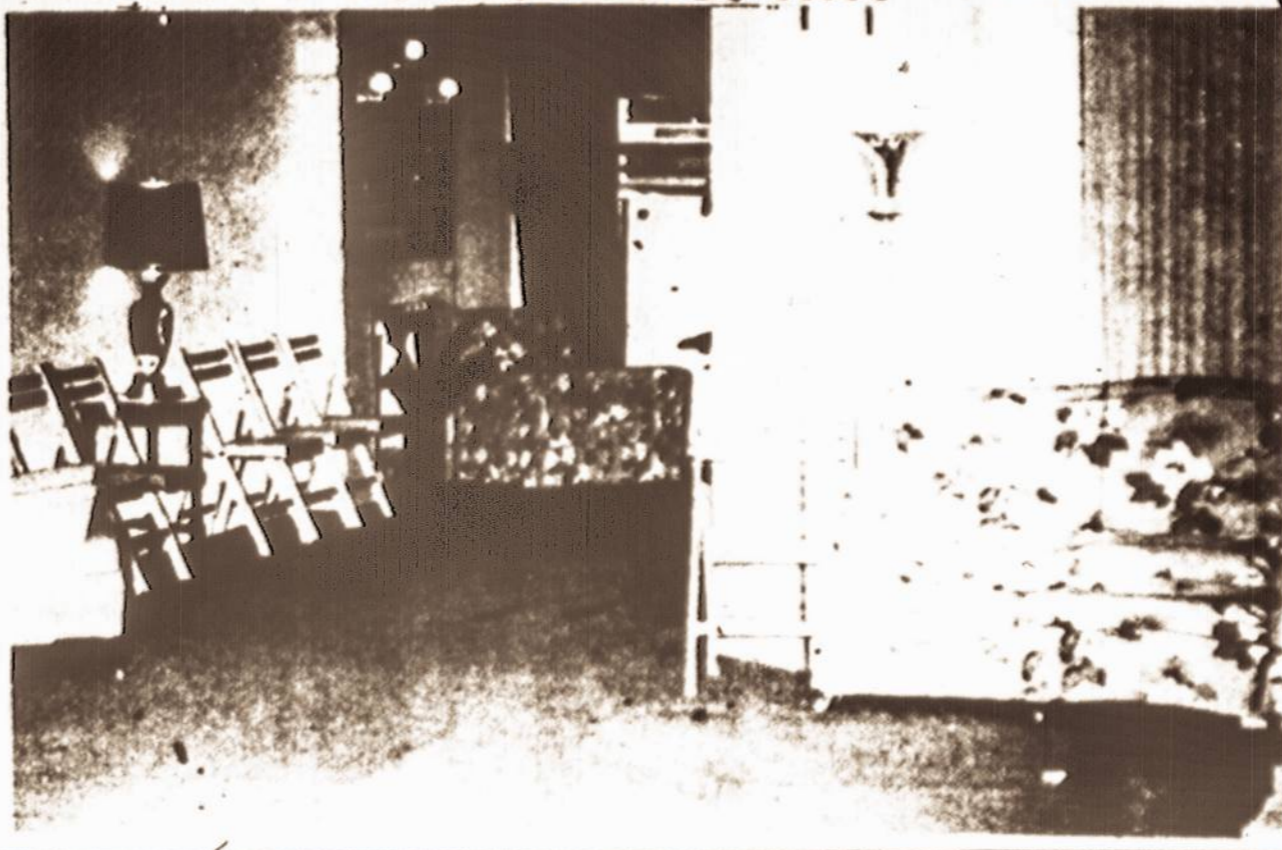
PIKNIKO PRADŽIA - 1 val. p.p. ŠOKIAI - nuo 5 val. p.p. iki 10 val.

PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT

Įėjimas tik \$1.00. Kiekvienas svečias dar pridėda 5¢ N. Y. miesto pramogų taksams

Nuoširdžiai Jus kviečiame! - JOKŪBAS J. STUKAS, Direkt.

AUGUST P. GUSTAS, Inc. Laidotuvių direktorius

354 MARCY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas:
EVergreen 7-4774

Naujai įrengtos
kopolyčios yra vos 2
blokai nuo Broadway.
Pasiekiamas važiuojant
BMT, INS traukiniais
ir autobusais.

Daug vietos
automobiliams pasistatyti

VIENYBĖ

V. Sidzikauskas

su žmona savaitę atostogų išvyko į Devenų iki Wathertown, Conn. Praeitą savaitę Sidzikauskas tarnybos reikalais lankėsi Washingtone.

Helen Rich

vienos New Yorko mokyklos (High School) direktorė, siunčia linkėjimus iš Salt Lake City, Utah. Aplankiusi Kaliforniją, Helen dar žada užsukti ir į Floridą.

Juozas Petrenas

rašytojas, po apendicito operacijos ligoninėje, grįžo namo ir baigia sveikėti.

Dr. V. Kanauka

net tris savaitgalius iš eilės praleido beatostogaudamas Lake Hotel, Asbury Park, N. J. Ši nauja lietuvių vasarvietė Atlanto pakrasty daktarui labai patikėsi.

Regina Kulyte,

nuvykusi į Putnam, Conn. dalyvauti kaip Miss Freedom Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjime, staiga susirgo. Tebėra gydytojo priežiūroje, bet sveikta.

K. Lisauskas

maspethietis, išvyko septynioms savaitėms atostogų į Denver, Colorado.

Adv. J. Šlepetys

JAV LB Tarybos pirmininkas, praneša naująjį savo adresą: 3528 90th St., Jackson Heights 72, N. Y.

VIENYBĖS ATOSTOGOS

Dėl atostogų, kuriomis Vienybės personalas taip pat nori pasinaudoti, ateinančią savaitę laikraštis neišeis. Sekantis numeris pasirodys rugpjūčio 14 dieną.

J. Kėkstas,

žinomas poetas, Literatūros Lankų redakcijos narys, ilgesnį laiką sirgęs Buenos Aires, Argentinoje, kaip dabar pranešama, išvykęs į Lenkiją.

Ona Gedgaudienė

savo atostogas rengiasi praleisti pas brolių Antaną Vaivadą su šeima gyv. Virginijos vaktybėje, netoli Washingtono.

Kun. L. Jankus

Balfo reikalų vedėjas, liepos 24 d. Korp. Vytis New Yorko skyriaus sueigoje pravedė diskusijas Romos katalikų religijos klausimais.

Pranas Venis

savo atostogas praleido pas seserį A. Seskieną, North Brookfield, Mass. Grįžęs, Venis seriai užprenumeravo Vienybę.

V. Tysliavienė

atostogų metu aplankys didžiulius muzikos festivalius: Empire State Music Festival vyksiantį Bear Mountain kalnuose, Tanglewood, Mass., ir National Music Camp, Interlochen, Mich., kur kompoz. Don Gillis vadovybėje American Opera Workshop pradėjo pirmąjį sezoną.

VERSUJE: Vaizdas iš lietuvių siuvėjų lokalo pikniko, įvykusio praeitą šeštadienį Jamaica, N. J. Nuotraukoje, priešakyje, Marija ir Jurgis Diržiai kalbasi su Albertu Peters-Petrausku, žinomu biznieriū ir veikėju.

APAČIOJE: Praeitą šeštadienį Jamaica, įvykusiame lietuvių siuvėjų piknike savo stalą turėjo ir žinomas Maspetho biznieriū Petras Lisauskas (viduryje). Nuotraukoje: Lisauskas su žmona Marta (antroji iš kairės) ir svečiais bei viešniomis. J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Po jungtinių, liepos 25 d. Apiešikimo parapijos bažnyčioje, jaunavedžiai, Irena Gintarė Banaitytė ir inž. Antanas Ivaška, pakeliami į vestuvių puotą, kuri įvyko M. Šaulienės namuose Patterson, N. J., dar buvo sulaukyti New Yorko policininko ir sujungti... geležiniais pančiais. Visiems buvo linksma.

V. Mazelio nuotrauka

KREPŠININKAI GRĮŽTA PER NEW YORKĄ

Iki šiol be pralaimėjimo Šiaurės Amerikos Lietuvių krepšinio rinktinė — Lithuanian Americans — grįž iš Pietų Amerikos kelionės į JAV per New Yorką. Visur džiaugsmingai sutikta, ne tik vietos lietuvių bet ir tų vaktybių valdžios atstovų bei minčių vietos gyventojų, mūsų rinktinė sustos New Yorke 3 dienoms.

Ketvirtadienį, rugp. 13 d. lėktuvų linija VAREG, skridimas 852 atskrendama 3 val. p.p. į Idlewild (International) aerodromą — International Arrival Building.

Penktadienį, 14 d. Š. A. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas New Yorke rengia krepšinininkams pagerbti — banketą. Į banketą kviečiama visuomenė. Kadangi banketui patalpos talpina gana ribotą asmenų skaičių, todėl numatoma bankete dalyvauti prašomi užsisakyti vietas (staliukai po 4 ir 8 vietas) pas FASK-to sekretorių Algirdą Ruzgą, telefonu HY 9-7209.

Šeštadienį, rugp. 15 d. 6 val. vak. parodomosios krepšinio rungtynės Š. A. Lietuvių Rinktinė prieš Lietuvių Atletų Klubą (Rytų Apygardos Meiste-

ri) priežaismyje (5 val. vak.) Lietuvių Sporto Klubo moterys prieš Worcesterio L.S.K. Vytis moteris.

Tą pačią dieną 9 val. vak. jaukiose Cypress Hills Manor salėse šokiai, susipažinimas su krepšinininkais ir vaistės.

Išvykos į P. Ameriką vadovas V. Adamkavičius mums rašo: "Mūsų vyrai nė sapnuote nespauvo, kad taip nuostabi ir iškilmingai visur bus sutikti, globoti ir išlydėti.... nei vietinių rungtynių dar nepralaimėjome...."

Drįstame kreiptis į New Yorko ir apylinkių visuomenę prašydami nuosirdaus dėmesio mūsų sportininkams. Dalyvaukime visur su jais, kai jie bus mūsų svečiai New Yorke. Jų atliktas žygis nėra vien tik "sportiškosios visuomenės" reikalas, tai yra visų lietuvių reikalas. Todėl vienokiu ar kitokiu būdu prisidėdami prie jų viešnagės, prisidėkime prie šio didelio ir svarbaus įvykio.

FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETAS

SANTARIEČIŲ IŠSKYLA Į PORT JERVIS

Rugpjūčio 29-30 dienomis rytinių pakraščių Santaros-Šviesos Federacijos skyriai organizuoja bendrą dviejų dienų išvyką į Port Jervis, N. Y. Programoje numatoma paskaitos, diskusijos organizaciniais reikalais, filisterių posėdis. Šeštadienį (rugpjūčio 29) erdvioje stovyklavietės salėje šokiai.

Port Jervis stovyklavietė randasi prie gana didelio grazaus ežero, kur bus galima naudotis laiveliais ir maudytis.

Išvykai kviečiami dalyvauti visi rytinių pakraščių san-

tariečiai bei Santaros-Šviesos filisteriai ir jų svečiai. Visais šios išvykos reikalais prašoma kreiptis į vietinius Santaros-Šviesos Federacijos skyrius.

Brone Spudienė

nuvykusi su vyru Pranu atostogų į Pensilvanijos kalnus, siunčia draugams linkėjimus.

J. Motiejūnas,

ilgametis Maspetho gyventojas, praeitą šeštadienį Jamaica, L. J. įvykusiame siuvėjų piknike mirė nuo širdies smūgio.